

Leskeneläkkeitä tarvitaan

Vuoden 2017 eläkeuudistusta tehtäessä jätettiin pöydälle perhe-eläkkeet. Niitä päätettiin tarkastella myöhemmin.

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö on syksyn aikana aloittanut perhe-eläkejärjestelmän selvittämisen. Työ keskittyy tässä vaiheessa työeläkejärjestelmän perhe-eläkkeisiin, kuten leskeneläkkeisiin. Muutostyö siirtyy sitten työmarkkinapöytiin kolmikannan valmisteltavaksi.

Leskeneläkkeen saajia on nykyisin 252 000 henkeä. Eniten leskeneläkettä saavia oli vuonna 2009. Vuosien kuluessa saajien määrä on ollut laskusuunnassa.

Leskeneläkkeet ovat herättäneet argumentteja puolesta ja vastaan. Julkisuudessa on nähty kirjoituksia, joissa leskeneläkkeitä pidetään menneisyyden kaikuina, koska naisilla alkaa olla omaan työhistoriaan perustuvaa työeläkettä. On jopa väitetty, että hyvätuloisimmat lesket saavat erikoislääkärin tulot.

Todellisuudessa leskeneläkkeet ovat pääosin melko pieniä. Vuonna 2015 keskimääräinen leskeneläke oli 566 euroa kuukaudessa.

Mieslesket saivat keskimäärin 211 euroa ja naislesket 630 euroa kuukaudessa. Isoja leskeneläkkeen saajia on vain kourallinen.

Miesten ja naisten välinen ero kertoo omaa kieltään siitä, että leskeneläkkeitä tarvitaan. Monet leskeneläkettä saavat ovat iäkkäitä naisia, joille tämä eläke on välttämätön tulonlähde. Vuoden 2015 lopussa yli puolet kaikista leskeneläkkeen saajista oli 75 vuotta täyttäneitä naisia.

Suomalainen työeläkejärjestelmä on rakennettu ajatukselle, ettei esimerkiksi työkyvyttömäksi tai leskeksi jäävän toimeentulo romahda uudessa elämäntilanteessa. Perheläkkeen perustehtävä on huolehtia lesken toimeentulon jatkumisesta puolison kuoltua.

Leskeneläkkeen raju pienentäminen tai lopettaminen vaikeuttaisi monen lesken mahdollisuutta huolehtia itsestään. Ilman leskeneläkettä osalla leskistä tulot painuisivat alle EU:n virallisen köyhyysrajan.

Neuvottelupöydissä tuleekin muistaa, että leskeneläkkeellä on edelleen 2000-luvun Suomessa oma tehtävänsä ja tarpeensa. Se on osa suomalaista työeläketurvaa.

Lopuksi haluan toivottaa kaikille jäsenillemme ja yhteistyötahoillemme hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta!

Kirsti Lehtinen
toiminnanjohtaja
kirsti.lehtinen@oaj.fi

Änkepensioner behövs

Då man uppgjorde pensionsreformen för år 2017 lämnade man familjepensionerna på bordet. Förändringarna av dessa lämnades till senare.

Social- och hälsovårdsministeriet har under hösten påbörjat en utredning av familjepensionssystemet. Arbetet koncentreras sig i detta nu på de familjepensioner som är bundna till arbetspensionssystemet, såsom änkepensionerna. Reformarbetet överförs sedan till arbetsmarknadsbordet för att utarbetas vid trepartssamtalen.

I dag finns det 252 000 personer som lyfter änkepension. Det största antalet personer som fick änkepension var år 2009. Under årens lopp har antalet minskat.

Änkepensionerna har väckt argument både för och emot. I offentligheten har man sett skrivelser, där änkepensionerna anses vara ett eko från det förflutna eftersom kvinnorna av i dag har en egen arbetspension som baserar sig på deras egen arbetshistoria. Det har till och med påståtts, att de

mest välbärgade änkorna får en inkomst som motsvarar en specialläkares.

I verkligheten är änkepensionerna ganska små. År 2015 uppgick änkepensionen i medeltal till 566 euro i månaden. Änklingsarna får i medeltal 211 euro och änkorna 630 euro i månaden. De som får en hög änkepension uppgår till en handfull.

Skillnaden mellan män och kvinnor talar sitt tydliga språk att änkepensionerna behövs. Många av dem som lyfter änkepension är ålderstigna kvinnor för vilka denna pension är en nödvändig inkomstkälla. I slutet av år 2015 var över hälften av dem som lyfte pensionen kvinnor över 75 år.

Det finska pensionssystemet är uppbyggt från tanken, att inkomsten för en person som blir arbetsoförmögen eller änka inte skall rasa i samband med den nya livssituationen. Familjepensionens grunduppgift är att ta hand om änkans/änklings fortsatta utkomst efter partnerns död.

En våldsam minskning av änkepensionen

eller borttagandet av den skulle försvåra många änkans/änklings möjligheter att ta hand om sig själv. Utan änkepension skulle en del av änkorna/änklingsarna hamna under EU:s officiella fattigdomsgräns.

Man bör komma ihåg vid förhandlingsbordet, att änkepensionen i 2000-talets Finland har sin egen uppgift och behov. Den är en del av den finska pensionstryggheten.

Till slut vill jag tillönska alla våra medlemmar och våra samarbetspartners en God Jul och ett Gott Nytt År!

Kirsti Lehtinen
verksamhetsledare

Ulla Bäck
översättning

